

*«2026 жылғы қаңтар-қыркүйек айларындағы
әлеуметтік-экономикалық даму және
республикалық бюджетті орындау қорытындылары туралы»
ҚР Үкіметі отырысындағы
ҚРҰБ Төрағасының бірінші орынбасары Е.К. Жамаубаевтың
баяндамасы*

Құрметті Олжас Абайұлы!

Құрметті әріптестер!

2-слайд. Қазақстандағы іскерлік белсенділік

Қыркүйек айының қорытындысы бойынша іскерлік белсенділік индексі 50,4 тармақты құрады. Көрсеткіш бейтарап деңгейден жоғары қалыптасып, **оң** іскерлік белсенділіктің сақталуын көрсетіп отыр.

3-слайд. Инфляция және ақша-кредит саясаты

Жылдық инфляция 12 ай қатарынан баяулап, қыркүйек айында 9,3% болды. Айлық инфляция 0,6% құрады.

Қалыптасқан жағдайға Ұлттық Банк пен Үкімет іске асырған шаралар кешені ықпал етті, Атап айтқанда:

- **қалыпты қатаң ақша-кредит шарттарының сақталуы:**
 - банктерге арналған ең төменгі резервтік талаптардың артуы;
 - алтын сатып алу операцияларын шетел валютасын сату арқылы теңестіру;
- **теңгенің айырбастау бағамының нығаюы;**
- банктердің шамадан тыс өтімділігін реттеудің **макропруденциялдық құралдарын қолдану;**
- **Үкімет тарапынан атқарылып жатқан кешенді шаралар.**

Бұл ретте 4 қыркүйекте Ұлттық Банк базалық мөлшерлемені **16,25%** дейін төмендетті.

4-слайд. Валюта нарығы

Өткен 9 айда ұлттық валюта АҚШ доллары үшін **440,5** теңгеге дейін **13,7%-ға нығайды**. Оған:

- мұнай мен негізгі экспорттық тауарлар бағасының жоғары болуына байланысты шетел валютасы ұсынысының артуы және оған сұраныстың қалыпты деңгейде болуы;

- теңгерімді ақша-кредит шарттары;

- бейрезиденттердің Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарына салымдары ықпал етті. Мұндай салымдар көлемі жыл басынан **786 млрд теңгеге** ұлғайып, **2,6 трлн теңге** жетті.

Ұлттық қордан шетел валютасын биржа нарығында сату көлемі осы жылғы **9 айда 2,8 млрд долларды** құрады.

Алтынды сатып алу кезінде қалыптасқан өтімділікті алу бойынша жүргізілген теңестіру операциялар көлемі **3,2 трлн теңгені** құрады.

Ұлттық Банк экономиканың сыртқы өзгерістерге бейімделуіне мүмкіндік беретін және макроэкономикалық теңгерімсіздіктің жинақталуын болдырмайтын икемді айырбастау бағамы режимін ұстанады.

5-слайд. Төлем балансының ағымдағы шоты

Қазақстанның сыртқы секторының жай-күйі айтарлықтай жақсарды. Биыл 1-ші жарты жылдың

қорытындысы бойынша төлем балансының **ағымдағы шоты 2,4 млрд доллар** көлеміндегі **профицитпен** қалыптасты. Көрсеткіштің жақсаруына экспорттың ілгерілеп өсуіне байланысты сауда балансының едәуір нығаюы себеп болды.

Экспорт 55,3 млрд долларға дейін 25,4%-ға нақты өсті. **80%-дан** астам тауар түрлері бойынша оң динамика байқалуда.

Тауарлар мен қызметтер импорты 39,8 млрд долларға дейін 7,5%-ға ұлғайды. Бұл негізінен инфрақұрылымдық жобаларды іске асыруға қажетті **аралық және инвестициялық** тауарларға байланысты өсуде.

6-слайд. Алтын-валюта резервтері

Жалпы халықаралық резервтер қыркүйектің соңында **132,9 млрд долларға** жетті. Оның ішінде Ұлттық Банктің **алтын-валюта резервтері 66,2 млрд долларды** құрады. **Алтын** портфелі – **51,4 млрд доллар**, валюта активтері **14,8 млрд доллар** болды.

7-слайд. Ұлттық қор

Ұлттық қордың активтері жыл басынан бері **4,3%-ға** ұлғайып, **66,7 млрд долларға** жетті.

Ұлттық қордың **инвестициялық кірісі** өткен 9 айда **2,2 млрд доллар** болды.

8-слайд. Зейнетақы активтері

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының активтері жыл басынан бері **26,6 трлн теңгеге** дейін **6,1%-ға** ұлғайды.

Зейнетақы **жарналары – 2,2 трлн** теңге, инвестициялық кіріс көлемі 9 айда **766,3 млрд** теңгеге жетті.

Зейнетақы қаражатын мерзімінен бұрын **алу 490 млрд** теңге болды. Оның негізгі бөлігі, яғни **404 млрд теңгеге жуығы** ағымдағы жылдың 1-ші жарты жылына немесе зейнетақы жинақтарының ең төменгі жеткіліктілік шектері көтерілгенге дейінгі кезеңге тиесілі.

9-слайд. Депозиттер

Депозиттердің көлемі тамыздың соңында **50,2 трлн** теңгеге дейін **17,2%-ға** ұлғайды. Өсімге негізгі үлес қосқан **ұлттық валютадағы** депозиттер **41,0 трлн** теңгеге дейін 23%-ға артқан.

Бұл жүргізіліп жатқан ақша-кредит саясатының аясында теңгемен қаражат жинақтаудың тиімділігін көрсетеді.

Депозиттердің **долларлану** деңгейі тарихи төмен мәнде қалыптасты.

10-слайд. Бизнеске берілген кредиттер

Нақты секторды кредиттеуде оң динамика сақталып отыр. Тамызда банктердің кредиттік портфелінің көлемі өткен жылғы ұқсас кезеңмен салыстырғанда **14,2%-ға** ұлғайып, **16,4 трлн теңгеге** жетті.

Несиелеудің өсуіне шағын және орта бизнес негізгі үлес қосуда.

Құрметті Олжас Абайұлы!

Инфляцияны бір таңбалы мәнге дейін түсіру – маңызды көрсеткіш. Дегенмен, проинфляциялық тәуекелдер ішкі экономикада да, сыртқы ортада да едәуір болып қалуда. Сол себепті қазір нәтижені бекітіп, инфляцияның одан әрі төмендеуіне жағдай жасаған жөн.

Осыған байланысты Ұлттық Банк Үкіметпен бірлесіп жоғарыда аталған шараларының кешенін іске асыруды белсенді жалғастыратын болады.

Назарларыңызға рақмет!